

מנהיגי התנועות הלאומיות, הצעת אוגדה

איך משתמשים במילון? בבגרות כתוב "הציגו מושג" — וההגדרה חייבת לבוא מהחומר שלמדתם, לא מהקטע. לכן: קוראים את המושג, מכסים את ההסבר ואומרים אותו במילים שלכם. בסוף בודקים את עצמכם במשחק ההתאמה שבעמוד הנושא.

מקור — תודעה לאומית בישראל ובעמים

מושג	מה צריך לדעת
גיבוש הזהות הלאומית המשותפת של קבוצת הלאום	הידוק הקשרים המלכדים את האנשים המרגישים שייכות לאותו לאום
מנגנון מגייס	עיצוב התודעה הלאומית בקרב בני הלאום מסייע לעורר אותם למאבק להגשמת מטרות התנועה
טיפול סמלים לאומיים	במרכז הבול דמות של מכבי, דמות מופת מן ההיסטוריה, גיבור לבוש שריון, אוחז מגן שעליו סמל מגן דוד
טיפול תרבות לאומית	הנפקת בול שמוקדש לחג חנוכה, על הבול מוצג גיבור תרבות — המכבי
יצירת חזון לאומי מעורר תקווה	הבול מציג את חזון "היהודי החדש", חזון של מאבק צבאי למען עצמאות לאומית (בדמות המכבי) ושל מאבק על כיבוש האדמה (בדמות של חלוץ האוחז במחרשה), ברקע התיישבות חקלאית. הצבעים — סגול וכתום, צבעים עזים שמשדרים אופטימיות

הלאומיות — מאפיינים מלכדים

מושג	מה צריך לדעת
מאפיינים משותפים	עקרונות פוליטיים, שפה, תרבות (מנהגים, מסורות, סמלים).

צמיחת התנועות הלאומיות, התנועה הציונית

מושג	מה צריך לדעת
תהליך חילון	התערעורת סמכותה של הכנסייה הביאה לאובדן זהות מלכדת. הלאומיות סיפקה מענה לצורך בשייכות, בסולידריות ובזהות משותפת
המהפכה האמריקנית והמהפכה הצרפתית	הפיצו את רעיונות ההשכלה, ושימשו השראה לתנועות לאומיות אחרות
כיבושי נפוליאון	הפיצו את רעיונות המהפכה הצרפתית, ובד בבד עוררו את הרגש הלאומי של העמים הנכבשים שראו בו כובש זר
צמיחת התנועות הלאומיות, התנועה הציונית	פיתוח תרבות לאומית עברית עיתונים, ספרות, אומנות. הנחת היסודות לחינוך עברי לאומי בארץ־ישראל. השפה הלאומית נהייתה השפה המדוברת של היישוב היהודי המתפתח בארץ־ישראל ושל התנועה הציונית. גיבוש העם היהודי סביב שפה אחת